

Poštovani čitatelji Mljekarskog lista i podlistka HPA!

U novom izdanju podlistka donosimo vijesti vezane za provođenje aktivnosti HPA u proteklom mjesecu, ali i novosti koje nas očekuju. Tako nas veseli izvijestiti kako smo u sklopu 9. međunarodnoga pčelarskog sajma "Dalmatina" u

Splitu održali *Medni doručak s hrvatskih pčelinjaka* s ciljem promocije domaće proizvodnje meda koji je proizveden na hrvatskim pčelinjacima, a koji je označen zaštićenim znakom Hrvatske poljoprivredne agencije *Med hrvatskih pčelinjaka*. Savjetovanje uzgajivača ovaca i koza, u sklopu kojeg je kao i inače bila organizirana i Izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva, održano je u Rabu i kao i svih dosadašnjih godina sudionici su odslušali niz aktualnih predavanja. U web Aplikaciji za posjednike uzgajivača od sada su na raspolaganju brojni izvještaji koji im mogu pomoći u svakodnevnom radu. Osim postojećih funkcionalnosti, dostupni su i novi izvještaji o reproduktivnom statusu stada, kojim se omogućava upravljanje reprodukcijom.

Republika Hrvatska može se ponositi još jednom priznatom pasminom svinja. Priznavanjem banijske šare svinje kao treće hrvatske izvorne pasmine svinja sačuvano je vrijedno genetsko hrvatsko blago i vrijedan genetski resurs u očuvanju i povećanju genetske raznolikosti Republike Hrvatske.

Čast nam je pozvati vas na XIV. savjetovanje uzgajivača goveda u Republici Hrvatskoj, koje će biti održano 30. i 31. siječnja 2019. godine u Plitvičkim jezerima, u organizaciji Hrvatske poljoprivredne agencije i Središnjega uzgajivačkog saveza.

Doc. dr. sc. Zdravko Barać

Polako smo došli i do samog kraja 2018. godine. Dragi naši čitatelji, uza želje uspješnoga i plodnog rada u uzgoju i stočarskoj proizvodnji, želimo vam blagoslovljen Božić te zdravljem i uspjehom ispunjenu novu 2019. godinu!

MEDNI DORUČAK S HRVATSKIH PČELINJAKA U SPLITU

U sklopu 9. međunarodnoga pčelarskog sajma "Dalmatina", u Splitu je 3. studenoga 2018. održan Medni doručak s hrvatskih pčelinjaka. Cilj je manifestacije, organizirane u suradnji Ministarstva poljoprivrede, Hrvatske poljoprivredne agencije i Hrvatskoga pčelarskog saveza, promocija domaće proizvodnje meda koji je proizveden na hrvatskim pčelinjacima, a koji je označen zaštićenim znakom Hrvatske poljoprivredne agencije *Med hrvatskih pčelinjaka*. Uz ravnatelja Hrvatske poljoprivredne agencije doc. dr. sc. Zdravka Baraća, koji je predstavio dobrovoljni sustav označavanja meda znakom *Med hrvatskih pčelinjaka* te važnost promocije meda proizvedenog na hrvatskim pčelinjacima, Mednom doručku nazočili su župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban sa suradnicima, predsjednik Hrvatskoga pčelarskog saveza Željko Vrbos i predsjednik Saveza pčelarskih udruga Splitsko-dalmatinske županije Ivan Mravak. Medni doručak s hrvatskih pčelinjaka posjetilo je i četrdesetak učenika iz Osnovne škole Ivan Mažuranić iz Hana i Osnovne škole Kamešnica iz Otoka, koji su uživali u mednom obroku uz šalicu mlijeka s hrvatskih farmi. Na taj način kod djece se želi potaknuti svijest o uključivanju meda i mednih proizvoda u svakodnevnu konzumaciju te ih učiti od malih nogu o podrijetlu namirnica koje jedu, s posebnim naglaskom na domaće proizvode proizvedene na hrvatskim farmama i hrvatskim poljima. Brojni uzvanici i posjetitelji sajma uz med s hrvatskih pčelinjaka mogli su kušati i ostalu hranu sa znakom *Mlijeko hrvatskih farmi, Jaja hrvatskih farmi, Kruh hrvatskih polja i Brašno hrvatskih polja*.

IMPRESSUM |

UREDNIČKI ODBOR: doc. dr. sc. Zdravko Barać, Vesna Bulić, dipl. ing., Željka Fatović, dipl. ing., dr. sc. Zdenko Ivkić, dr. sc. Marija Špehar, Ivica Vranić, struč. spec. ing. agr.

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA | Poljana Križevačka 185, Križevci
TEL.: 048/279 072 FAX: 048/693 216 | URED U ZAGREBU: Ilica 101, Zagreb
TEL.: 01/3903 103 FAX: 01/3903 191 | E-MAIL: hpa@hpa.hr, www.hpa.hr
OIB: 48006835970

XIV. Savjetovanje uzgajivača goveda u Republici Hrvatskoj u 2019.

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA I SREDIŠNJI UZGAJIVAČKI SAVEZI POZIVAJU VAS NA XIV. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA GOVEDA U REPUBLICI HRVATSKOJ, KOJE ĆE BITI ODRŽANO 30. I 31. SIJEČNJA 2019. GODINE U PLITVIČKIM JEZERIMA (HOTEL "JEZERO"). VESELIMO SE VAŠEM DOLASKU!

Cilj

Cilj je savjetovanja edukacija i informiranje uzgajivača goveda i stručnjaka iz najvažnijih područja: agrarne politike, ruralnog razvoja, selekcije, uzgoja, držanja, hranidbe, proizvodnje, kvalitete stočarskih proizvoda, zdravstvene zaštite, tehnologije proizvodnje stočne hrane itd. Predavači su uvaženi profesori Agronomskog i Veterinarskog fakulteta iz Zagreba, Poljoprivrednog fakulteta iz Osijeka, te sami uzgajivači s praktičnim i korisnim savjetima. Prema dosadašnjim iskustvima, može se zaključiti da je savjetovanje postalo središnje mjesto susreta uzgajivača i stručnjaka, stjecanja korisnih i primjenjivih spoznaja, mjesto razmjene iskustava, te uspostavljanja novih poslovnih odnosa.

Program

Predavanja pokrivaju najvažnija područja govedarske proizvodnje, pri čemu se posebna pozornost pridaje pružanju konkretnih savjeta uzgajivačima. Ovogodišnje savjetovanje, osim 16 stručnih predavanja, uključuje i Drugo natjecanje u kvaliteti kukuruzne silaže u Republici Hrvatskoj, te panel raspravu o stanju u mesnom govedarstvu. Nadamo se da će navedene sastavnice potaknuti živu i konstruktivnu raspravu. Važno mjesto zauzima promocija lokalnih proizvoda (kravljih sireva), koja je na programu drugog dana savjetovanja.

Uvjeti smještaja

Sudionici savjetovanja mogu koristiti smještaj u hotelu „Jezero“. Cijena smještaja (večera, noćenje, doručak) iznosi:

- polupansion u dvokrevetnoj sobi po cijeni od 360,00 kn/osobi
- polupansion u jednokrevetnoj sobi po cijeni od 576,00 kn/osobi

Napomena: u cijeni je sadržan PDV. Boravišna pristojba iznosi 7,00 kn po osobi po noćenju.

Sudionici savjetovanja koji koriste hotelski smještaj svoje troškove plaćaju u hotelu (gotovinom ili karticom).

Kotizacija i prijava

Kotizacija pokriva troškove pripreme savjetovanja (izradu pisanih materijala, pripremu predavanja i ostalo). Plaćanjem kotizacije sudionici ostvaruju pravo na sudjelovanje u radu savjetovanja, te dobivanje radnih materijala (Zbornik predavanja). Kotizacija iznosi 150,00 kn i uplaćuje se na dan registracije sudionika (30. ili 31. siječnja 2019. godine). Uzgajivačima trošak kotizacije plaćaju uzgojne organizacije (suorganizatori).

Prijavnica za sudjelovanje dostupna je u područnom uredu HPA ili na web stranici (www.hpa.hr). Ispunjenu prijavnicu treba dostaviti elektronskom poštom (govedarstvo@hpa.hr) ili faksom (01 3903 192). Također, prijavu je moguće izvršiti i u područnom uredu HPA ili na tel. 01 3903 129.

Informacije

Sve informacije u svezi sa savjetovanjem moguće je dobiti na tel. 01 3903 129, 01 3903 177; faks 01 3903 192; e-mail: govedarstvo@hpa.hr Hrvatska poljoprivredna agencija, Služba za razvoj govedarstva

Program predavanja

SRIJEDA, 30. SIJEČNJA 2019.

- 09:30 – 10:30** Registracija sudionika
- 10:30 – 10:50** Otvaranje i pozdravna riječ
- 10:50 – 11:20** *Natjecanje u kvaliteti kukuruzne silaže*
Prof.dr.sc. Matija Domaćinović
Način vrednovanja i rezultati ocjene
Proglašenje najboljih silaža
- 11:20 – 13:00** Panel rasprava "Kako povećati proizvodnju mesa" / Sudionici: Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska poljoprivredna agencija, fakulteti, uzgojne organizacije, udruga "Baby Bee", Hrvatska poljoprivredna komora i klaonička industrija / Moderator: Davor Pašalić, dr.med.vet.

- 13:00 – 14:30** Stanka za ručak
- 14:30 – 14:50** Dr.sc. Zdenko Ivkić:
Aktivnosti Službe za razvoj govedarstva
- 14:50 – 15:10** Dr.sc. Dragan Solić:
Ocjena tjelesne kondicije krava - alat za upravljanje stadom
- 15:10 – 15:15** Rasprava
- 15:15 – 15:35** Prof.dr.sc. Zoran Grgić:
Mogućnosti dodatnog dohotka farme u uvjetima nove agrarne politike
- 15:35 – 15:55** Prof.dr.sc. Vesna Gantner:
Realizacija ekonomski i ekološki održive govedarske proizvodnje
- 15:55 – 16:00** Rasprava
- 16:00 – 16:30** Stanka
- 16:30 – 16:50** Prof.dr.sc. Darko Grbeša:
Hranidbene potrebe mesnih pasmina goveda
- 16:50 – 17:10** Prof.dr.sc. Marcela Šperanda:
Kako sačuvati zdravlje životinja i proizvodnju?
- 17:10 – 17:15** Rasprava
- 17:15 – 17:35** Prof.dr.sc. Ante Ivanković:
Razvoj i prilagodba proizvodnog sustava "krava-tele" u Hrvatskoj
- 17:35 – 17:55** Prof.dr.sc. Miljenko Konjačić:
Novi pristupi u uzgoju teladi do odbića
- 17:55 – 18:00** Rasprava
- 20:00** Večera

ČETVRTAK, 31. SIJEČNJA 2019.

- 10:00 – 10:20** Prof.dr.sc. Pero Mijić:
Robotska mužnja - prednosti i nedostaci
- 10:20 – 10:40** Vedran Bogdanović, dr.med.vet.
Tranzicijsko razdoblje u mliječnim krava - primjer iz prakse
- 10:40 – 11:00** Dr.sc. Berislav Vulić:
Postavljanje ciljeva i rješavanje problema na mliječnoj farmi - primjer iz prakse
- 11:00 – 11:10** Rasprava
- 11:10 – 11:30** Emina Burek, dip.ing.agr.:
Kombinirana proizvodnja mlijeka i mesa - primjer iz prakse
- 11:30 – 11:50** Rodoljub Džakula, dr.med.vet.:
Održivi uzgoj mesnih pasmina - primjer iz prakse
- 11:50 – 12:00** Rasprava
- 12:00 – 12:30** Stanka i promocija lokalnih sireva
- 12:30 – 12:50** Prof.dr.sc. Antun Kostelić:
Utjecaj zdravlja nogu krava na proizvodnju mlijeka
- 12:50 – 13:10** Prof.dr.sc. Goran Bačić:
Zdravlje vimena - nove spoznaje u praksi
- 13:10 – 13:30** Rasprava i zatvaranje savjetovanja

5. državna izložba izvornih pasmina peradi u RH

GORDANA DUVNJAK, DIPL.ING.AGR. | gduvnjak@hpa.hr

U Bedekovčini je 27. listopada 2018. godine održana 5. državna izložba izvornih pasmina peradi u Republici Hrvatskoj, i to pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede a u organizaciji Hrvatske poljoprivredne agencije, Krapinsko-zagorske županije, te Udruge uzgajivača zagorskog purana Krapinsko-zagorske županije. Priказana je ukupno 81 kolekcija, od kojih 29 kolekcija zagorskog purana i 31 kolekcija kokoši hrvatice te 21 kolekcija u prikazu, i to dravske guske, posavske kukmaste kokoši, križevačke kukmice te turopoljske patuljaste kokoši. Kolekcije zagorskog purana bile su izložene u četiri soja (brončanom, sivom, crnom i svijetlom) iz triju županija: Krapinsko-zagorske, Varaždinske i Koprivničko-križevačke. Kolekcije kokoši hrvatica izložene su u četiri soja (crvenom, jarebičasto-zlatnom, crnom i crno-zlatnom) iz pet županija: Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Splitsko-dalmatinske i Karlovačke. Uzgajivači i posjetitelji prisustvovali su stručnom predavanju Tihomira Zglavnika, dr.vet.med. iz Hrvatskoga veterinarskog instituta, te Dragutina Kasteljana, dipl.ing., i Gordane Jurine, dipl.ing., iz Hrvatske poljoprivredno-šumarsko savjetodavne službe. Iskazan je veliki interes uzgajivača za stručna predavanja kako bi se poboljšao uzgoj i obavila pravodobna zdravstvena zaštita u uzgojima. U komisiji za ocjenu izloženih kolekcija sudjelovali su: Gordana Duvnjak, dipl.ing. iz Hrvatske poljoprivredne agencije, prof. dr. sc. Zlatko Janječić sa Sveučilišta u Zagrebu Agronomski fakultet, i dr.sc. Dalibor Bedeković sa Sveučilišta u Zagrebu Agronomski fakultet.

NAGRAĐENE KOLEKCIJE ZAGORSKOG PURANA

Brončani soj: 1. Jurica Putanec, 2. Franjo Požgajec, 3. Višnjica Škof

Crni soj: 1. Andraja Vidoša, 2. Ivica Kolarić, 3. Lidija Mišir

Sivi soj: 1. Josip Kovačić, 2. Dragutin Slivonja, 3. Ivan Vidiček

Svijetli soj: 1. Zlatko Ister, 2. Snježana Cingulin, 3. Josip Kosec

NAGRAĐENE KOLEKCIJE KOKOŠI HRVATICE

Crveni soj: 1. OPG Halambek, 2. Ivan Bakarić, 3. Ivan Bakarić /

Jarebičasto-zlatni soj: 1. Franjo Požgajec, 2. Zlatko Herceg, 3. Marijo Ožanić /

Crno-zlatni soj: 1. Anđelko Petek, 2. Anđelko Petek, 3. Lidija Mišir /

Crni soj: 1. Goran Puškadija, 2. Goran Puškadija, 3. OPG Halambek

Reproduktivni status stada

NADAMO SE DA ĆE NOVI IZVJEŠTAJI UZGAJIVAČIMA PONUDITI DODATNE INFORMACIJE O REPRODUKTIVNOM STATUSU STADA, TE IM TAKO OMOGUĆITI LAKŠE PRAĆENJE I UPRAVLJANJE REPRODUKCIJOM

MARIJAN SUČIJA, MAG.ING.AGR. | msucija@hpa.hr

U web Aplikaciji za posjednike (<https://stoka.hpa.hr/posjednik/login.aspx>) uzgajivačima su na raspolaganju brojni izvještaji koji im mogu pomoći u svakodnevnom radu. Osim postojećih funkcionalnosti (evidencije goveda, rezultata kontrole mliječnosti, pregleda porijekla stada, provjere srodstva, proizvodnog lista krave, godišnjeg izvještaja stada, izvještaja o linearnom ocjenjivanju, izvještaja o uzgojnim vrijednostima krava itd.), dostupni su i novi izvještaji o **reproduktivnom statusu stada**, kojim se omogućava upravljanje reprodukcijom. Poznato je, naime, kako je reprodukcija osnova proizvodnje mlijeka i mesa, jer bez dobre plodnosti nema ni novog teljenja niti nove laktacije. Jedan od glavnih pokazatelja uspješnosti reprodukcije svakako je i međutelidbeno razdoblje (broj dana između dvaju uzastopnih teljenja). Njegovo produljenje u odnosu na uzgojni cilj (simentalac ≤ 375 dana; smeđa ≤ 380 dana; holstein ≤ 390 dana) posljedično uzrokuje opadanje proizvodnje u tekućoj laktaciji i smanjenje ukupne životne proizvodnje. Time se smanjuje broj teladi po kravi, a što uveliko utječe na prihod gospodarstva, ali i na selekcijski intenzitet u stadu (manje teladi - slabija selekcija). Putem **web Aplikacije za posjednike** (goveda \rightarrow izvještaji) uzgajivačima je dostupno sedam novih izvještaja koji upućuju na reproduktivni status stada, a koje ćemo ukratko protumačiti u ovom članku.

Izvještaj **Krave bez osjemenjivanja** prikazuje krave koje nisu ni jednom osjemenjene u laktaciji. Krave su grupirane prema stadiju laktacije (broju dana u laktaciji). Poželjno je da se na ovom prikazu nalazi što manje krava, što znači da je prvo osjemenjivanje izvršeno u primjerenom stadiju laktacije, tj. da nisu propušteni ciklusi gonjenja. Posebnu opasnost predstavlja "tihu" gonjenje, kada vanjski znakovi estrusa nisu lako uočljivi. U izvještaju **Krave s prvim osjemenjivanjem** prikazane su osjemenjene krave, koje su grupirane prema danu prvog osjemenjivanja (stadiju laktacije). Postotni udjeli izraženi su u odnosu na broj krava s više od 45 dana u laktaciji. Poželjno je da prvo osjemenjivanje bude izvršeno najkasnije do 100. dana u laktaciji. U izvještaju **Prvo osjemenjivanje** prema laktaciji analizirane su osjemenjene krave u različitim stadijima laktacije (odvojeno prema laktaciji i skupno) prema danu prvog osjemenjivanja, te postotni udio krava prema pojedinom stadiju laktacije. Ujedno je prikazan i prosječan broj dana do prvog pripusta po laktacijama, ali i prosječan broj dana cijelog stada. U izvještaju **Indeks osjemenjivanja** prikazana je analiza utroška doza sjemena po uspješnoj oplodnji, kako za bređe krave tako i za sve krave skupno. Učinkovitost osjemenjivanja moguće je pratiti po pojedinim laktacijama, što pruža potpuniju sliku stanja u stadu. Kod bređih krava moguća je usporedba rezultata utvrđene bređosti na temelju laboratorijskog testa bređosti iz uzoraka mlijeka ili

pregledom veterinaru. Laboratorijski test bređosti pomaže pri ranom otkrivanju krava koje nisu koncipirale, te tako omogućava ranije sljedeće osjemenjivanje. Kao i kod prethodnih prikaza, točnost analize ovisi o cjelovitom i pravodobnom upisu svih osjemenjivanja u Registar reprodukcijanskog materijala, kako veterinarskih organizacija tako i osposobljenih uzgajivača. Izvještaj **Međutelidbeno razdoblje** prikazuje trajanje prosječnoga, stvarnoga i projiciranoga međutelidbenog razdoblja prema laktaciji. Stvarno međutelidbeno razdoblje dobije se na temelju poznatih podataka o dvama uzastopnim teljenjima, dok se projicirano međutelidbeno razdoblje izračunava prema datumu zadnjeg osjemenjivanja i prosječnom trajanju bređosti ovisno o pasmini. Izvještaj **Dani u laktaciji od prvog osjemenjivanja** analizira prvo osjemenjivanje na temelju stadija laktacije. Prikaz je podijeljen na tri stadija laktacije: do 60 dana, 60-100 dana i dulje od 100 dana u laktaciji. Za svaki stadij naznačen je udio krava s prvim osjemenjivanjem (npr. 8,3% krava do 50. dana u laktaciji). Unutar tih stadija nalaze se podgrupe (interval u danima), s kravama koje su prvo osjemenjivanje imale u određenoj podgrupi (npr. u podgrupi 41-50 dana prvo osjemenjivanje ima 6 krava). Na jednostavan način moguće je uočiti u kojem se stadiju obavlja najveći broj prvih osjemenjivanja. Izvještaj Servisno razdoblje analizira trajanje servisnog razdoblja prema mjeseci u posljednjoj godinu dana. Usporedba se temelji na podatku o trajanju servisnog razdoblja krava sa zaključnim laktacijama, te može upozoriti na utjecaj vanjskih čimbenika (npr. uspješnost osjemenjivanja tijekom ljetnih mjeseci itd).

Nadamo se da će novi izvještaji uzgajivačima ponuditi dodatne informacije o reproduktivnom statusu stada, te im tako omogućiti lakše praćenje i upravljanje reprodukcijom. Sve informacije u svezi s izvještajem (tumačenjem i preuzimanjem), ali i ostalim navedenim funkcionalnostima unutar Aplikacije za posjednike mogu se dobiti u Službi za razvoj govedarstva (tel, 01 3903 169, e-mail govedarstvo@hpa.hr), te u područnim uredima HPA.

20. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u Republici Hrvatskoj i 19. izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva

TATJANA SINKOVIĆ, DIPL. ING. AGR. | tsinkovic@hpa.hr

Savjetovanje uzgajivača ovaca i koza, u sklopu kojeg je kao i inače bila organizirana i Izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva, održano je u Rabu, u hotelu Valamar Padova, 24. i 25. listopada 2018. Kao i svih dosadašnjih godina, sudionici su mogli odslušati petnaest predavanja stručnjaka s Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka, Veterinarskog instituta iz Zagreba, kao i organizatora Hrvatske poljoprivredne agencije. Važno je istaknuti kako se program savjetovanja svake godine dogovara u suradnji s uzgajivačima koji kroz svoja tijela saveza, ali i kroz postavljena pitanja uredništvu Ovčarsko-kozarskog lista aktivno sudjeluju u odabiru tema predavanja koja su tada od najvažnijeg interesa za uzgajivače ovaca i koza. Zbog toga ne čudi i ovogodišnji velik odaziv uzgajivača, naime, u radu savjetovanja sudjelovalo je više od 200 aktivnih sudionika.

Savjetovanje nije mjesto na kojem se samo predavanjima želi prenijeti znanje uzgajivačima, već je naglasak dan i vremenu između predavanja, kada sudionici izmjenjuju iskustva i s predavačima razgovaraju o problemima koji se javljaju u njihovoj stadi vezanim za hranidbu, reprodukciju, bolesti, proizvodnju mlijeka i sira.

Uz brojne sponzore čije je poslovanje vezano uz ovčarsku i kozarsku proizvodnju, u 2018. u pokroviteljstvo su se uključili Ministarstvo poljoprivrede, Primorsko-goranska županija, grad Rab i općina Lopar. Na svečanom otvorenju savjetovanja okupljene uzgajivače i stručnjake za ovčarsku i kozarsku proizvodnju pozdravili su predsjednik Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza Tomislav Vidas, zamjenik općine Lopar Dominik Paparić, te gradonačelnik Raba Nikola Grgurić. U ime Hrvatske poljoprivredne agencije i u ime potpredsjednika Vlade i Ministarstva poljoprivrede ministra Tomislava Tolušića, dipl. iur., sudionicima savjetovanja obratio se ravnatelj Hrvatske poljoprivredne agencije doc. dr. sc. Zdravko Barač, proglašivši otvorenima 20. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza i 19. izložbu hrvatskih ovčjih i kozjih sireva. Nazočni su tijekom dva dana mogli odslušati više predavanja.

Tatjana Sinković, dipl. ing. (Hrvatska poljoprivredna agencija): Aktivnosti Službe za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja. U svom predavanju načelnica službe upozнала je uzgajivače s brojnim aktivnostima odjela tijekom 2017. Uz osnovne aktivnosti vezane za provođenje uzgojno-seleksijskih mjera temeljenih na osnovnim uzgojnim dokumentima - Programu uzgoja ovaca u Republici Hrvatskoj i Programu uzgoja koza u Republici Hrvatskoj, posebno je istaknula suradnju s Hrvatskim savezom uzgajivača ovaca i koza u zajedničkoj organizaciji stočarskih izložbi, savjetovanja uzgajivača ovaca i koza i izložbi sireva i drugih vrsta edukacija, na kojima članove saveza i ostale uzgajivače nastoje upoznati s najnovijim stručnim i znanstvenim

dostignućima vezanim uz ovu proizvodnju. U tu svrhu vrlo je važno i izdavanja Ovčarsko-kozarskog lista, specijaliziranog časopisa koji izlaženjem svaka dva mjeseca uzgajivače redovito informira o novostima vezanim uz zakone i pravilnike koje objavljuje Ministarstvo poljoprivrede, novostima koje nam dolaze iz EU-a, kao i svim drugim vijestima važnima za ovčarsku i kozarsku proizvodnju.

Danijel Mulc, dipl. ing.: "Trenutno stanje i budućnost sektora ovčarstva i kozarstva u EU". Uzgoj ovaca i koza jedan je od najosjetljivijih stočarskih sektora u Europskoj uniji. Zbog brzog povećanja prosječne dobi uzgajivača i ozbiljnih kriza proteklih godina izazvanih zdravljem u stadima ovaca i koza, od 80-ih godina broj grla smanjen je za više od 25 milijuna. Premda na razini EU-a predstavlja samo 3,6% ukupne vrijednosti proizvodnje mesa, s ukupno 98 milijuna grla, uzgoj ovaca i koza rasprostranjen je u velikom broju ruralnih područja, i to često u područjima sa znatnim prirodnim ograničenjima. Zbog problema u ovčarskom i kozarskom sektoru, europski je povjerenik za poljoprivredu Phil Hogan 2015. pokrenuo Europski forum za ovčje meso, koji je poslužio kao platforma za raspravu o budućim mjerama potpore tom sektoru. Preporuke foruma objavljene 2016. trebale bi osim za ovčje vrijediti i za kozje meso, kao i za mliječne proizvode obaju sektora. Na osnovi brojnih dosadašnjih rasprava, studija, zaključaka, rezolucija tijela Europske unije, Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta 26.10.2017. godine donio je Prijedlog rezolucije Europskog parlamenta o trenutnom stanju i budućnosti sektora ovčarstva i kozarstva u EU (2017/2117(INI)), koji bi trebao biti temeljni dokument za donošenje svih mjera i utvrđivanje politika vezanih uz budućnost ovog sektora.

Prof. dr. sc. Boro Mioč i sur. (Agronomski fakultet, Zagreb): "Uzgoj ovaca i koza u srodstvu". Čovjek stoljećima uzgaja životinje nastojeći iz godine u godinu, iz generacije u generaciju dobiti proizvodno učinkovitija, otpornija i zdravija grla u određenim

okolishnim uvjetima. I može se zaključiti da je u tome i poprilično uspio jer je sadašnja proizvodna učinkovitost većine pasmina i stada znatno veća od one prethodnih generacija u bližoj i daljnjoj prošlosti. Međutim, još i danas uzgajivači i stručna javnost streme uzgoju superiornih grla u odnosu na njihove pretke. Uzgoj domaćih životinja temelji se na sustavnom sparivanju (združivanju genetskih osnovica) jedinki odabranih za roditelje buduće generacije potomaka s nasljednom osnovicom koja će najbolje odgovarati zadanom uzgojnom cilju.

Dr. sc. Marija Špehar (Hrvatska poljoprivredna agencija): “Uvažavanje inbridinga pri genetskom vrednovanju i primjena u praksi”. Cilj je unapređenja stočarske proizvodnje s genetskog stajališta odabrati (selekcionirati) najbolje životinje za gospodarski važna svojstva, kao što su svojstva mliječnosti i mesnatosti. U današnjoj selekciji, uzgojne vrijednosti (UV) koriste se kao glavni kriterij odabira životinja u stadu kako bismo u sljedećoj generaciji potomaka dobili životinje s boljim proizvodnim rezultatima. Osim korištenja UV-a, bitno je i uvažavanje inbridinga kako bi se izbjegnule negativne posljedice sparivanja u srodstvu. Cilj je ovog rada predstaviti izračun UV-a, koeficijenta srodstva i inbridinga sa svrhom postizanja što većega genetskog napretka uz što manji porast uzgoja u srodstvu.

Prof. dr. sc. Velimir Sušić i sur. (Veterinarski fakultet, Zagreb): “Uzgoj ženskog pomlatka - izazov za buduću proizvodnost stada”. Ženski pomladak za rasplod ključni je čimbenik pri dugoročnom planiranju veličine i proizvodnosti stada. Iako postoji mogućnost kupnje, uzgajivači ovaca i koza češće se odlučuju sami uzgojiti ženski pomladak za rasplod. Prvenstveni razlozi za to su smanjenje troškova i rizika koji se javljaju dovođenjem životinja koje potječu iz drugih stada. Postupci sa ženskim pomlatkom za rasplod mogu se znatno razlikovati, ovisno o proizvodnom cilju, intenzitetu proizvodnje i biološkim karakteristikama pasmine.

Prof. dr. sc. Josip Leto (Agronomski fakultet, Zagreb): “Priprema travnjaka za zimu”. Bez obzira na to koliko smo krme spremili sa svojih travnjaka, jesen je vrijeme kada ih trebamo pripremiti za mirovanje, odnosno za zimu. Mnogi napasuju svoje životinje do prvih snjegova, što svakako nije preporučljivo, jer u konačnici rezultira slabljenjem travnjaka i nižim prinosima u narednim godinama. Jedna od mjera u osiguranju dugotrajnog i kvalitetnog korištenja travnjaka (ali i DTS/TDS, te monokultura trava i djetelina) svakako je njihova priprema za zimu.

Prof. dr. sc. Zvonko Antunović (Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek): “Nusproizvodi prehrambeno-prerađivačkih industrija biljnog podrijetla u hranidbi ovaca”. Hrana i hranidba zauzimaju istaknuto mjesto u stočarskoj proizvodnji pa tako i u ovčarstvu. Od ukupnih troškova proizvodnje u ovčarstvu oko 70% otpada na hranidbu. Poznavanjem kvalitete krmiva i njihovim pravilnim korištenjem u obrocima ostvaruje se produktivnija i ekonomski učinkovitija proizvodnja. Znati čime i kada hraniti ovce te poznavati njihove hranidbene potrebe vrlo je važno za uspjeh ovčarske proizvodnje. Odabir i kvalitetu krmiva u hranidbi ovaca dobrim dijelom diktiraju anatomsko-fiziološka svojstva probavnog sustava, dob ovaca, godišnja dob, klima, dostupnost krmiva i dr.

Doc. dr. sc. Goran Kiš (Agronomski fakultet, Zagreb): “Principi sastavljanja krmnih smjesa i obroka za ovce i koze”. Kako bismo ostvarili najbolju proizvodnju iz našeg stada ovaca ili koza, moramo im pružiti optimalnu hranidbu tijekom cijele godine. Nažalost, neka su od najkritičnijih razdoblja u proizvodnom ciklusu i

ona tijekom kojih nam pašnjaci nisu dostupni ili nisu na svom vrhuncu. To znači da ćete morati dodatno hraniti životinje kako biste zadržali željenu produktivnost. Nažalost, troškovi su dopunskih krmiva visoki, te svaka prekomjerna i neuravnotežena hranidba ovaca i koza ne samo da će potratiti hranu i novac, već može uzrokovati probleme, osobito u vrijeme poroda ili oko poroda.

Prof. dr. sc. Zoran Grgić i sur. (Agronomski fakultet, Zagreb): “Ekonomska učinkovitost držanja koza u konvencionalnim i ekološkim uvjetima”. Stav društva prema poljoprivredi, pogotovo prema stočarstvu i držanju životinja, dramatično se promijenio tijekom proteklih desetljeća. Tako više nije samo važno što i koliko se proizvodi, nego i kako, odnosno na koji se način proizvodi. Zaštita okoliša, poboljšanje dobrobiti životinja i održivi ruralni razvoj postali su vrlo važni u EU nakon reforme Zajedničke agrarne politike 1992., a sve je više vidljivo kako će Zajednička agrarna politika nakon 2021. posebno uvažavati kvalitetu na uštrb kvantitete proizvodnje. U ekološkom ili organskom uzgoju jedan je od ciljeva ostvariti dobrobit životinja u proizvodnji proizvoda za tržište, i ako se pritom ne iskorištava puni genetski potencijal.

Prof. dr. sc. Samir Kalit (Agronomski fakultet, Zagreb): “Kako proširiti asortiman u proizvodnji sireva koristeći specifičnosti sirarstva istočnog Mediterana”. Prerada mlijeka na mjestu proizvodnje, odnosno na gospodarstvu, a koja se najčešće odvija u objektima odobrenim pod posebnim uvjetima, u pravilu podrazumijeva i izravnu prodaju vlastitih mliječnih proizvoda. Prerađivači mlijeka koji se nalaze na području gdje se proizvode tradicionalni sirevi kao što su Paški sir, Krčki sir ili Istarski sir često nemaju većih poteškoće s prodajom vlastitih sireva koji su svojim geografskim nazivljem već poznati ciljanoj populaciji potrošača u Hrvatskoj, a i šire.

Dr. sc. Branko Šoštarčić (Hrvatski veterinarski institut, Zagreb): “Pobačaji u ovaca i koza”. Pobačaji u svih proizvodnih vrsta domaćih životinja, pa tako i u ovaca i koza, predstavljaju znatan gospodarski gubitak u praktički svim zemljama svijeta u kojima je stočarstvo privredna djelatnost čak i nižeg intenziteta. U zemljama koje su u stočarskom smislu visoko organizirane, poznati su s priličnom točnošću i financijski gubici zbog pobačaja po vrstama uzgajane stoke. Štoviše, procjene su načinjene ne samo za određenu vrstu stoke, već i za pojedine uzročnike pobačaja kod dotične vrste.

Izv.prof.dr.sc. Antun Kostelić (Agronomski fakultet, Zagreb): “Bolesti probavnog sustava ovaca i koza”. U proteklom razdoblju u Hrvatskoj je zabilježen veći broj uginuća u stadima ovaca i koza, a uzrok je bio u pogrešnoj hranidbi. Osim odgovarajućeg smještaja, kvalitetna hranidba osnova je preventive niza bolesti koje mogu uzrokovati gubitke u proizvodnji. Očituju se smanjenim prirastom i mliječnosti, lošim sastavom mlijeka, a vrlo često i uginućem. Uzgajivači zanemaruju važnost hranidbe ne samo s gledišta proizvodnosti (npr. mliječnost), nego kao i potencijalni uzrok pojave bolesti.

Prof. dr. sc. Albert Marinculić i sur. (Veterinarski fakultet, Zagreb): “Praživotinje - sitne ali bitne za zdravlje ovaca i koza”. Praživotinje, vrlo sitna golim okom nevidljiva bića svuda su oko nas. Sjećamo se školskih klupa i priča o potpuno bezazlenim amebama i euglenama, no na našem planetu nalazimo i one zbog kojih gotovo svake minute umire neko pothranjeno dijete negdje u dalekoj Africi i Aziji. Iako ih čovječanstvo poznaje 65.000 vrsta, na svu sreću mnogo je manji broj opasnih za zdravlje ljudi i životinja.

Za nas i za naše životinje bezazlene praiživotinje naseljavaju crijeva, a u preživača i predželuce.

Prof.dr.sc. Marija Vučemilo: “Biosigurnost na farmama ovaca i koza”. Biosigurnost možemo definirati kao provedbu niza mjera kojima se sprečava unos uzročnika zaraznih bolesti u uzgoj životinja, odnosno širenje uzročnika bolesti među životinjama i stadi- ma. Poznato je da stočarska proizvodnja podrazumijeva držanje velikog broja životinja na relativno malom prostoru, te da takav način proizvodnje stavlja pred suvremenu veterinarsku znanost i praksu čitav niz novih problema u smislu povećanja proizvodnih sposobnosti životinjskog organizma, a tu su i problemi zdravstvene zaštite. S tim u vezi u velikim je aglomeracijama naglasak na zaštiti i primjeni preventivnih mjera.

19. IZLOŽBA HRVATSKIH OVČJIH I KOZJIH SIREVA

U okviru 20. savjetovanja uzgajivača ovaca i koza u Republici Hrvatskoj i 19. izložbe hrvatskih ovčjih i kozjih sireva održano je i ocjenjivanje senzorske kakvoće hrvatskih ovčjih i kozjih sireva. Organizator ocjenjivanja bila je Hrvatska poljoprivredna agencija, Služba za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja. Stručno povjerenstvo u sastavu predsjednica povjerenstva prof. dr. sc. Jasmina Havranek, članovi povjerenstva prof. dr. sc. Neven Antunac, prof.dr.sc. Samir Kalit, dr.sc. Nataša Mikulec, Stanka Podkrajšek, dipl. ing. (Slovenija), Bogdan Perko, dipl.ing. (Slovenija), Danijel Mulc, dipl. ing., te Dolores Barać, dipl. ing., ocijenili su 4. listopada 2018. u Jazbini, na pokušalištu Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dostavljene proizvode od ovčjeg i kozjeg mlijeka.

Na senzorsko ocjenjivanje kvalitete dostavljeno je ukupno 47 proizvoda, od toga 34 iz kozjeg, te 13 iz ovčjeg mlijeka. Senzorska ocjena obuhvaćala je ocjenu vanjskog izgleda sira, mirisa, stanje simnog tijesta (konzistenciju), okus sira. Od ocijenjenih 47 proizvoda, 43 su sirevi, 2 su jogurta i 1 kefir. Od 47 ocijenjena proizvoda, 16 je polutvrđih, 13 tvrdih, 7 mekih, 7 svježih, 2 jogurta i 1 kefir. Kvaliteta proizvoda utvrđena je na temelju postignutog broja bodova, prema 20-bodovnom sustavu, a u skladu s Pravilnikom za ocjenjivanje kakvoće mlijeka i mliječnih proizvoda. Dodijeljeno je 45 odličja: 24 zlatnih, 18 srebrnih i 1 brončano, a proglašena su dva šampiona - jedan u kategoriji ovčjih sireva te jedan u kategoriji kozjih sireva.

Prema čl. 21. Pravilnika za ocjenjivanje kakvoće mlijeka i mliječnih proizvoda, odlukom Stručnog povjerenstva: šampionom ovčjih sireva ovogodišnjeg ocjenjivanja proglašen je PAŠKI SIR proizvođača OPG Franjo Zubović iz Kolana. Šampionom kozjih sireva ovogodišnjeg ocjenjivanja proglašen je DIMLJENI KOZJI SIR proizvođača OPG Moravec iz Nove Vesi Petrijanečke

O rezultatima ovogodišnje ocjene sireva nazočne uzgajivače izvijestio je prof. dr. sc. Samir Kalit, istaknuvši visoku kvalitetu ocijenjenih proizvoda. I ove godine svoje sireve mogli su prijaviti samo proizvođači čiji su objekti registrirani pri Ministarstvu poljoprivrede i koji u svom radu zadovoljavaju sve uvjete koje takva registracija zahtijeva. Zbog toga nije ni čudno da su i ove godine svi sirevi bili vrhunske kvalitete koja i kazuje da svi proizvođači koji su svoje sireve predali na ocjenjivanje poštuju osnovne kriterije kakvoće mlijeka koje koriste za preradu u sir. Povjerenstvo je istaknulo činjenicu da je i ove godine gotovo 100% prijavljenih proizvoda dobilo neko od priznanja.

POPIS IZLAGAČA SIREVA S OSTVARENIM NAGRADAMA:

IZLAGAČ	NAZIV PROIZVODA	PLAKETA
DOMAGOJ PRTORIĆ	PAŠKI SIR	SREBRNA
EMIL OŠTARIĆ	PAŠKI SIR	SREBRNA
STANA I FRANKO CETINA	OVČJI SIR U TERANU	SREBRNA
	OVČJI SIR S PEPEROČINOM	SREBRNA
	OVČJI SIR SA ŠARENIM PAPROM	SREBRNA
OPG ĐURKOVIĆ	KOZJI SIR POLUTVRDI S RUMOMI I ČOKOLADOM	ZLATNA
	POLUTVRDI UNOMASNI DIMLJENI KOZJI SIR S VLASCEM	SREBRNA
	MLADI KOZJI SIR U PAPRICI I BUČINOM ULJU	SREBRNA
	POLUTVRDI PUNOMASNI KOZJI SIR U MERLOTU	SREBRNA
	POLUTVRDI PUNOMASNI DIMLJENI KOZJI SIR SA ZAČINSKOM PAPRIKOM I ČEŠNJAKOM	SREBRNA
	POLUTVRDI PUNOMASNI KOZJI SIR S BAMIJOM	
OPG FRANJO ZUBOVIĆ	PAŠKI SIR	ŠAMPION U KATEGORIJI OVČJIH SIREVA
OPG GETO	MEKI KOZJI SIR	ZLATNA
	KOZJI JOGURT	ZLATNA
	MEKI KOZJI SIR S VLASCEM	ZLATNA
	POLUTVRDI KOZJI SIR U MASLINOVOM ULJU S MEDITERANSKIM ZAČINIMA	ZLATNA
	KOZJI SIR U ULJU S PIKANT ZAČINIMA	SREBRAN
OPG GRČEVIĆ	POLUTVRDI KUHANI KOZJI SIR	SREBRNA
	POLUTVRDI KUHANI KOZJI SIR SA SEZAMOM	SREBRNA
	POLUTVRDI KUHANI KOZJI SIR S BUČINOM KOŠTICAMA	SREBRNA
OPG ŽAMPERA	SVJEŽI KOZJI SIR	ZLATNA
	TVRDI ŽMANSKI KOZJI SIR	ZLATNA
	TVRDI ŽMANSKI KOZJI SIR IZ ULJU	SREBRNA
	SKUTA OD KOZJEG MLIJEKA	SREBRNA
	MLADI KOZJI SIR SA ZAČINIMA: KADULJA, RUŽMARIN, BOSILJAK, MAJČINA DUŠICA, ORIGANO	BRONČANA
OPG TOMISLAV VIDAS	PAŠKI SIR	ZLATNA
OPG MARIO KUZMANIĆ	BRAČKI OVČJI SIR	ZLATNA
OPG MIRJENKO MRAKOVČIĆ	KRČKI SIR	ZLATNA
	ZELENI BODUL	ZLATNA
	ČRNI BODUL	ZLATNA
	SIR MAGRIŽ	ZLATNA
OPG MORAVEC	DIMLJENI KOZJI SIR	ŠAMPION
	KOZJI SIR S PROVANSALSKIM BIJEM	ZLATNA
	MEKANI KOZJI SIR SA SUŠENIM RAJČICAMA	ZLATNA
	SVIJEŽI KOZJI SIR U VOSKU S BIBEROM I ČEŠNJAKOM	ZLATNA
	SVIJEŽI KOZJI SIR U VOSKU S BIBEROM I MJEŠAVINOM ZAČINA	ZLATNA
	SVJEŽI KOZJI SIR U VOSKU SA SUŠENIM POVRĆEM	ZLATNA
	KOZJA SKUTA	ZLATNA
	MEKANI KOZJI SIR SA ŠARENIM PAPROM	ZLATNA
	SVJEŽI KOZJI SIR U VOSKU S LJUTOM PAPRIČICOM	ZLATNA
	KOZJI JOGURT	ZLATNA
	KOZJI NAMAZNI SIR S HRENOM	ZLATNA
	POLUTVRDI KOZJI SIR	SREBRNA
	KOZJI NAMAZNI SIR S BUČINIM ULJEM I KOŠTICAMA	SREBRNA
KOZJI SIR U SALAMURI	SREBRNA	
KOZJI KEFIR		
OPG KRUNOSLAV VIDAS	PAŠKI SIR	ZLATNA

Banijska šara svinja, hrvatsko genetsko blago

VEDRAN KLIŠANIĆ, DIPL. ING. AGR. | vklisanic@hpa.hr

Počeci stvaranja banijske šare svinje sežu u kraj 19. stoljeća, a prvi službeni opis pasmine objavio je 1890. godine u časopisu "Bano-
vac" nepoznati autor koji navodi, citirano: "svinja osobito lijepa
ustroja, čvrstih nogu, jakih četinja koje obrašćuju tijelo, odolijeva
zimi i svakoj nepogodi, lahko se uzgaja i brzo utovi te se navodi da
je stoga prikladna za pašu. Dosta rano dozrieva, meso je od nje
tečno, osobito butine (pršuti)".

Izgradnja pasmine povezuje se s uvozom nerasta engleske pa-
smine berkšir na područje sjeverozapadne Hrvatske radi ople-
menjivanja domaćih svinja tog područja, ponajviše turopoljske i
domaće bijele svinje potkraj 19. stoljeća. Drugo važno razdoblje
u stvaranju banijske šare svinje bilo je za vrijeme Drugoga svjet-
skog rata i nakon njega, kada se nastojalo poboljšati proizvodna
svojstva, u prvom redu plodnost uvodeći u uzgoj tzv. bijele svinje
klopavih ušiju.

REVITALIZACIJA PASMINE

Istraživanjem povijesnih zapisa o banijskoj šari svinji i uzgoju
svinja na području Banovine potaknut je projekt Revitalizacija
uzgoja banijske šare svinje, koji od 2015. financira Vijeće za istra-
živanje u poljoprivredi (VIP) Ministarstva poljoprivrede Republike
Hrvatske. Projekt je financijski potpomoguo i grad Petrinja. Iste
godine kada je započela provedba projekta osnovano je i krov-
no udruženje - Udruga uzgajivača banijska šara sa sjedištem u
Donjoj Bačugi u okolici Petrinje. Time počinje proces revitalizacije
ove naše treće izvorne pasmine svinja, u čijem su ožiljavanju
velik doprinos dali sami uzgajivači koji su prema preporukama
stručnjaka provodili nabavku i plansko vođenje uzgoja te postavili
temelje za daljnji uzgoj i očuvanje ove pasmine. Tijekom 2017. pod
vodstvom prof.dr.sc. Krešimira Salajpala s Agronomskog fakulteta
u Zagrebu napravljena su mjerenja morfometrijskih obilježja svih
spolno zrelih jedinki. Na temelju njih napravljen je detaljan opis
pasmine, vrlo sličan opisu iz povijesnih zapisa. Genetska analiza
napravljena je s ciljem utvrđivanja genetske strukture same po-
pulacije, ali i utvrđivanja srodnosti s drugim populacijama svinja
koje su uzgajane na istom području i koje su mogle utjecati na
današnji uzgoj. Provedene genetske analize potvrdile su original-
nost populacije pasmine banijska šara svinja, koja se genetskim
parametrima razlikuje od svih današnjih pasmina u Hrvatskoj.
U obilasku uzgajivača koji su u svojim stadima zadržali u uzgoju
banijsku šaru svinju, najveći doprinos dao je Rade Gagić iz Trgova
kod Dvora, koji je uspio sačuvati najtipičnije primjerke banijske
šare svinje. Nesebično je obilazio gospodarstva u teško dostu-
pnim dijelovima Zrinske gore, svaki zaselak gdje je postojala i naj-
manja mogućnost da se nalazi živ primjerak svinje u tipu banijske
šare te informacije podijelio s nama.

PRIZNANJE IZVORNOSTI PASMINE

Nakon svih provedenih predradnji i izrade podloge za priznavanje
izvornosti pasmine, Udruga uzgajivača banijska šara podnijela je

zahtjev Ministarstvu poljoprivrede RH koje je imenovalo Povjere-
nstvo za priznavanje pasmina, sojeva i hibrida. Isto povjerenstvo
na svojoj je sjednici 31. listopada 2018. prihvatilo sve povijesne
i znanstvene činjenice navedene u podlozi te donijelo odluku da
se banijska šara svinja prizna kao treća hrvatska izvorna pasmi-
na. U Srednjim Mokricama 5. studenoga 2018. Udruga uzgajivača
banijske šare svinje organizirala je svečano okupljanje na kojem
je bio i potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede Tomislav To-
lušić, koji je tom prigodom rješenje o priznavanju pasmine uručio
predsjedniku Udruge uzgajivača banijska šara Mladenu Čačiću.

VANJŠTINA I BROJNO STANJE POPULACIJE BANIJSKE ŠARE SVINJE

Opis vanjštine pasmine je sljedeći: nepravilne crne šare po cijelom
tijelu životinje koje su jasno odvojene od bijelo-sive dlake koja
pokriva najveću površinu tijela, uši najmanje 1/3 tamne dlake te
klopave do poluklopave i usmjerene prema naprijed, nosni profil
ravan do blago konkavan (ulegnut), dlačni pokrivač je ravne, duge
i guste dlake, rep svijen i visoko nasaden, sluznice i papci dijelom
tamnog pigmenta.

Registar pasmine banijska šarena svinja aktualno broji 128 ra-
splođnih jedinki (28 nerasta i 100 krmača), dok je ukupna popu-
lacija grla ove pasmine svih kategorija oko 500.

POGLED U BUDUĆNOST

Priznavanjem banijske šare svinje kao treće hrvatske izvorne pa-
smine svinja sačuvano je vrijedno genetsko hrvatsko blago i vrije-
dan genetski resurs u očuvanju i povećanju genetske raznolikosti
Republike Hrvatske. Uzgajivačima s područja Banovine a i šire
otvorena je mogućnost uzgoja i ekonomskog iskorištavanja ove
pasmine kroz proizvodnju tradicijskih proizvoda s dodanom vri-
jednošću, ali i zaštita izvornosti svih proizvoda od mesa banijske
šare svinje. Nakon priznanja završen je samo dio posla. Nastavak
rada ići će u dva smjera, jedan na genetskoj konsolidaciji pasmine
i praćenju njezinih proizvodnih svojstava, i drugi na proizvodnji i
standardizaciji tradicijskih suhomesnatih proizvoda i u konačnici
zaštitom njihove izvornosti.

KRMAČA BANIJSKE ŠARE SVINJE (HPA, 2018.)